

17.

III. Pozvani živjeti kršćanski – 17. Kateheza¹⁰²

POČETAK ŽIVOTA



*Prije nego što te oblikovah u majčinoj utrobi,
ja te znadoh;
prije nego iz krila majčina izađe,
ja te posvetih.
(Jr 1,5)*

CILJEVI

- **Kognitivni cilj:** Krizmanik razumije da je Bog gospodar života i spoznaje istinu o pobačaju koji je grijeh protivan Božjoj zapovijedi „*Ne ubij*“.
- **Afektivni cilj:** Krizmanik doživljava radost i potrebu zaštite novog života.
- **Operativni cilj:** Krizmanik povezuje sa svoja saznanja i doživljava sa stvarnim situacijama (molitva za nerođenu djecu, molitva za buduće majke, poruka mladima).

KLJUČNI POJMOVI:

Život – Božji dar, kultura života/smrti, začecje, pobačaj.

MJESTO ODRŽAVANJA SUSRETA:

Katehetska dvorana, sjedenje u krugu.

POTREBNA SREDSTVA

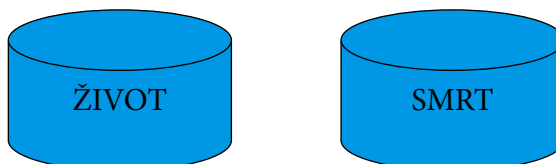
KATEHETA BI TREBAO IMATI	KRIZMANICIMA ĆE TREBATI
<ul style="list-style-type: none">✓ projektor✓ 2 staklene zdjele✓ kamenčići✓ isprintane materijale	<ul style="list-style-type: none">✓ olovka✓ papir

¹⁰² Vjeroučiteljica Marijana Dellavia, prof.

Slika, u: <https://book.hr/iowa-dobrom-putu-da-dobije-najstrozi-zakon-pobacaja-sad/> (3.8.2020.)

TIJEK KATEHETSKOG SUSRETA

1. Uvodni dio susreta



- *Već pri ulasku u dvoranu susreta istaknuti dvije staklene zdjele (tegla ili nešto slično) na jednoj je natpis ŽIVOT na drugoj SMRT. Krizmanike zamoliti da pri ulasku odaberu u koju će teglu ubaciti kamenčić (ili nešto slično). Pretpostavka je da će birati život.*
- *Slijedi molitva - Apostolsko vjerovanje.*
- *Ponovimo zajedno 10 Božjih zapovijedi.*

Molitvom koju smo molili, ispovjedili smo svoju vjeru.

- Što to znači?
- Što vjerujemo?
- Što znači biti kršćanin?
- Na što smo kao kršćani pozvani?

Pri ulasku u dvoranu ste birali između života ili smrti. U kršćanskom je duhu birati život. S kojom Božjom zapovijedi bi povezali naše biranje ŽIVOT ili SMRT? (Peta Božja zapovijed „Ne ubij!“)

Čitanje biblijskog teksta

„Ako me ljubite, zapovijedi ćete moje čuvati. I ja ću moliti Oca i on će vam dati drugoga Branitelja da bude s vama zauvijek: Duha Istine, kojega svijet ne može primiti jer ga ne vidi i ne poznaje. Vi ga poznajete jer kod vas ostaje i u vama je. Neću vas ostaviti kao siročad; doći ću k vama. Još malo i svijet me više neće vidjeti, no vi ćete me vidjeti jer ja živim i vi ćete živjeti. U onaj ćete dan spoznati da sam ja u Ocu svom i vi u meni i ja u vama. Tko ima moje zapovijedi i čuva ih, taj me ljubi; a tko mene ljubi, njega će ljubiti Otac moj, i ja ću ljubiti njega i njemu se očitovati.“ (Iv 14, 15-21)

- *Tekst se može samo pročitati ili/i projicirati preko projektora.*

Tumačenje

Društvo u kojem živimo je kompleksno. Kao kršćani pozvani smo na svetost, pozvani smo biti sol zemlje i svjetlo svijeta. Pozvani smo širiti Božje kraljevstvo, činiti ovaj svijet boljim, pravednijim... biti na strani siromašnih, zapostavljenih, nezaštićenih... Pozvani smo biti graditelji „kulture života“ živjeti prema Božjim zapovijedima ljubeći Boga i bližnjega.

- Na što nas poziva peta Božja zapovijed?
- Koji su grijesi protiv te zapovijedi?

Pobačaj je jedan od grijeha protiv ove zapovijedi. Danas ćemo vidjeti zašto je pobačaj grijeh.

2. Središnji dio susreta

Promotrimo sada zajedno fotografiju:



- *Projicirati preko projektora ili isprintano istaknuti negdje u dvorani.*
 - Kako biste dali naslov ovoj fotografiji?
- *Sudionici mogu odgovore izreći, napisati na papirić ili putem web alata mentimeter napisati.*

Pogledajmo još jednom zajedno fotografiju. Prepoznajete li simboliku? - Majčine ruke u simbolu srca (ljubavi) grle stopala novorođenog djeteta. Majka zajedno s ocem pozvana je čuvati i brinuti o životu djeteta.

- Uz koji pojam ide ova fotografija „kulturu smrti“ ili „kulturu života“?
- Što biste rekli, kada započinje naš život?
- Je li to trenutak rođenja ili je to neki drugi trenutak?

Trenutak začeca je zapravo početak života. Od tog trenutka događa se razvoj i rast sve do trenutka smrti.

Gledanje videozapisa

Pogledajmo sada zajedno kratki video o životu prije rođenja:

9 Months In The Womb,

u: <https://www.youtube.com/watch?v=WH9ZJu4wRUE> (31.7.2020.)

- Određuje li čovjek sam za sebe kada će se roditi u kojem povijesnom trenutku?
- Što možemo slobodno reći, tko je gospodar života?
- Kako se valja odnositi prema svome i tuđem životu?
- Što kaže Crkve?

Crkva nas poput brižne majke želi zaštititi, pokazati pravi put u životu kako bi uistinu znali čuvati svoj i tuđi život u svakom trenutku. Zajedno ćemo promisliti o nekim važnim porukama iz Svetog pisma i učenja Crkve.

- *Uokvirene tekstove je poželjno projicirati putem projektora ili ih se može isprintati i podijeliti krizmanicima da ih pojedinačno pročitaju na glas, nakon čega bi ih kratko trebali zajednički proučiti (Prilog 2).*

Razgovor i tumačenje

- Kada pogledamo sva ova učenja Crkve. Što možemo zaključiti – je li Crkva za KULTURU ŽIVOTA ili KULTURU SMRTI?
- U koju bi zdjelu Crkva ubacila kamenčić?

Danas u svijetu, kada smo bombardirani brojnim informacijama, lažnim vijestima, kada se često puta stvari relativiziraju i često zagovara „kulturu smrti“ nije uvijek jednostavno prepoznati istinu. Kako biti kršćanin, kako prepoznati istinu? Kako živjeti po vjeri? Biti kršćanin nije uvijek lako. Često se ismijavaju stavovi Crkve, žele se prikazati kao zastarjeli. No, može li ikada zastarjeti pitanje vrijednosti života. Vrlo glasni znaju biti oni koji pobačaj žele prikazati kao pravo majke da odlučuje o svome tijelu. Govore o pobačaju kao običnom medicinskom zahvatu. Ne uzimaju u obzir posljedice koje pobačaj ostavlja na majci.

- No, je li to pitanje samo tijela majke?
- Je li riječ o tek običnom medicinskom zahvatu?
- Vrlo važno pitanje je zapravo što je pobačaj te kakve duhovne, psihičke i fizičke posljedice može imati?

Pobačaj ili abortus (lat. *abortio* = pobacivanje) je prekid trudnoće koji dovodi do smrti ploda. Može biti spontani ili nenamjerni do kojeg dolazi iz raznih razloga te može biti namjerni (inducirani) kada se namjerno prekida trudnoća. Takvi pobačaji se izvode na različite načine, no uvijek su u pitanju agresivne metode fizičke ili kemijske.

- Što se dakle događa s plodom u pobačaju?
- Je li to samo prekid trudnoće ili je ujedno i prekid života?
- Kako se još može reći prekid života?
- Zašto je, dakle, pobačaj teški grijeh?
- Što mislite, u koju bi zdjelu ubacilo kamenčić nerođeno dijete?

3. Katehetske zadaće

Rad u skupinama (Prilog 3)

- 1) Razvrstati posljedice namjernog pobačaja (psihičke, fizičke i duhovne, napisati molitvu za nerođenu djecu.
- 2) Sastaviti molitvu za trudnice i buduće majke/roditelje.
- 3) Napisati poruku svijetu u ime nerođenog djeteta.
- 4) Istražiti što je i kako se moli bijela krunica.

4. Završetak susreta

Molitva

Dobri i milosrdni Oče, daj nam snage i ljubavi kako bismo bezuvjetno poštivali i branili život nevinih, najmanjih i svih naših bližnjih. Pomozi nam da rastemo u svojim životnim stavovima,

djelovanjima i molitvama, razgovorima i svjedočenjima. Molimo te za sve ljude svijeta, a napose kršćane koji su pozvani od samoga Gospodina po Crkvi činiti sve, da se svetost i dostojanstvo nerođenih nikada ne dovede u pitanje. *Slava Ocu...*

Za kraj

➤ *Podijeliti sudionicima isprintan citat (pripremiti unaprijed u košari):*

*Prije nego što te oblikovah u majčinoj utrobi, ja te znadoh;
prije nego iz krila majčina izađe, ja te posvetih. (Jr 1,5)*

SAŽETCI

1. Trebali bi znati...

- ✓ Bog je Gospodar života.
- ✓ Život započinje začecem.
- ✓ Pobačaj se protivi petoj Božjoj zapovijedi.

2. Više o temi u...

- ✚ *Katekizam Katoličke Crkve*, GK, Zagreb, 2016., br. 2270 – 2275.
- ✚ YOUCAT, *Katekizam Katoličke Crkve za mlade za mlade*, Verbum, Split, 2011., br. 383.
- ✚ DRUGI VATIKANSKI KONCIL, Gaudium et spes, u: *Dokumenti*, Zagreb, ⁵1998.
- ✚ PAVAO VI., Enciklika *Humani Vitae*, KS, 2008.
- ✚ IVAN PAVAO II, Enciklika *Evangelium Vitae*, KS 2003
- ✚ ZBOR ZA NAUK VJERE, *Donum Vitae*, KS, 2012.

OSTALA LITERATURA I IZVORI

- ✚ YOUCAT, *Biblija za mlade*, Verbum, 2016.
- ✚ REMERY M., *Tvitanje s Bogom*, Salesiana, 2018., 4.26 i 4.27.
- ✚ 9 Months In The Womb, u: <https://www.youtube.com/watch?v=WH9ZJu4wRUE> (3.8.2020.)

PRILOZI

Prilog 1.

Čovjekov razvoj od začeca - 9 Months In The Womb, u: <https://www.youtube.com/watch?v=WH9ZJu4wRUE> (31.7.2020.)

Prilog 2.

BIBLIJA

SZ

„Ne ubij!“ (Izl 20,13)

„Prije nego što te oblikovah u majčinoj utrobi, ja te znadoh; prije nego iz krila majčina izađe, ja te posvetih.“ (Jr 1,5)

„Kosti moje ne bjehu ti sakrite dok nastajah u tajnosti, tkan u dubini zemlje.“ (Ps 139, 15)

NZ

„Čuli ste da je rečeno starima: Ne ubij! Tko ubije, bit će podvrgnut sudu. A ja vam kažem: Svaki koji se srdi na brata svoga bit će podvrgnut sudu.“ (Mt 5, 21-22)

KATEKIZAM KATOLIČKE CRKVE

2258 „Ljudski je život svet zato što od samog početka uključuje stvaralačko Božje djelo i trajno ostaje u osobitom odnosu sa Stvoriteljem, svojom jedinom svrhom. Samo je Bog Gospodar života od njegova početka do kraja te nitko, ni u kakvim okolnostima, ne može prisvojiti pravo izravnog uništenja nedužnog ljudskog bića.“

2270 „Ljudski život mora biti cijenjen i šticećen bez ograničenja od časa začeca. Ljudskom biću moraju od prvog časa postojanja biti priznata osobna prava, među kojima i nepovredivo pravo svakog nedužnog bića na život.“

DRUGI VATIKANSKI KONCIL, GAUDIUM ET SPES, 51.

„Bog, gospodar života, povjerio je ljudima uzvišenu zadaću održavati život, i tu dužnost moraju vršiti na način dostojan čovjeka. Stoga, život jednom začet, treba najbrižnije štiti: pobačaj i čedomorstvo užasni su zločini.“

PAPA PAVO VI, ENCIKLIKA HUMANI VITAE

13. „Ljudski život nešto sveto budući da od svoga početka zahtjeva stvaralački Božji zahvat.“
„Ljudski je život dobro a Bog je njegov jedini gospodar. Iz svetosti ljudskog života proizlazi njegova nepovredivost.“

PAPA IVAN PAVAO II, ENCIKLIKA EVANGELIUM VITAE

Dokument *Donum vitae* „Od prvog časa postojanja ljudsko se biće mora poštivati kao osoba.“

„Ljudski je život svet jer od samog svog početka uključuje ‘Božje stvaralačko djelovanje’ i zauvijek ostaje u posebnom odnosu sa Stvoriteljem, svojom jedinom svrhom. Bog je jedini Gospodar života od njegova početka do njegova svršetka: nitko i ni u kojim okolnostima ne može sebi uzeti pravo da izravno uništi nevino ljudsko biće.“

57. „Ništa i nitko ne može odobriti ubojstvo nedužnog ljudskog bića, zametka ili začetka što god bio, dijete ili odrastao, starac, neizlječivo bolestan ili umirući. Osim toga, nitko ne može zahtijevati taj čin ubojstva za sebe ili za nekog drugog povjerenog njegovoj odgovornosti, niti na nj može pristati izričito ili prešutno. Nikoja vlast ga ne može zakonito nametnuti niti dopustiti.“

60. „Ljudsko biće se mora poštivati i s njime valja postupati kao s osobom od samog njegova začeca pa mu se stoga od tog istog časa moraju priznati prava osobe, među kojima je prije svega nepovredivo pravo svakog nevinog bića na život“.

PAPA FRANJO

„Dijete i prije rođenja posjeduje nepovrjedivo dostojanstvo i čovjek njime ne može nikada raspolagati. Pobačaj je zločin, apsolutno zlo.“

Prilog 3.

TABLICA ZA RAD U SKUPINI

1. Razvrstajte posljedice pobačaja u tri kategorije (psihičke, fizičke i duhovne), te napišite molitvu za nerođenu djecu.

NESANICA, NEPLODNOST, GRIŽNJA SAVJESTI, DEPRESIJA,
RAZNE ZDRASTVENE TEGOBE, LOŠIJI ODNOS SA SUPRUGOM,
SUICIDALNE MISLI

Psihičke	Fizičke	Duhovne

2. Sastavite molitvu za trudnice i buduće majke/roditelje.
3. Napišite poruku svijetu u ime nerođenog djeteta.
4. Istražite što je i kako se moli *Bijela krunica*.